

samurai@work

nvvk

[Welkom !]

NVVK Veiligheidscongres 2013

thema

datum

Gedragsverandering De Copernicaanse omwenteling

20/03/13

samurai@work
THE SAFETY MANAGEMENT INNOVATORS

samurai@work

Inhoudsoverzicht

nvvk

1. Integrale Veiligheid anders bekeken
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen
3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

1. **Integrale Veiligheid anders bekeken**
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen
3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

samurai@work

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

Een kwestie van Denken, Dromen, Durven en Doen.
Willy Wastyn & Gudrun De Bel

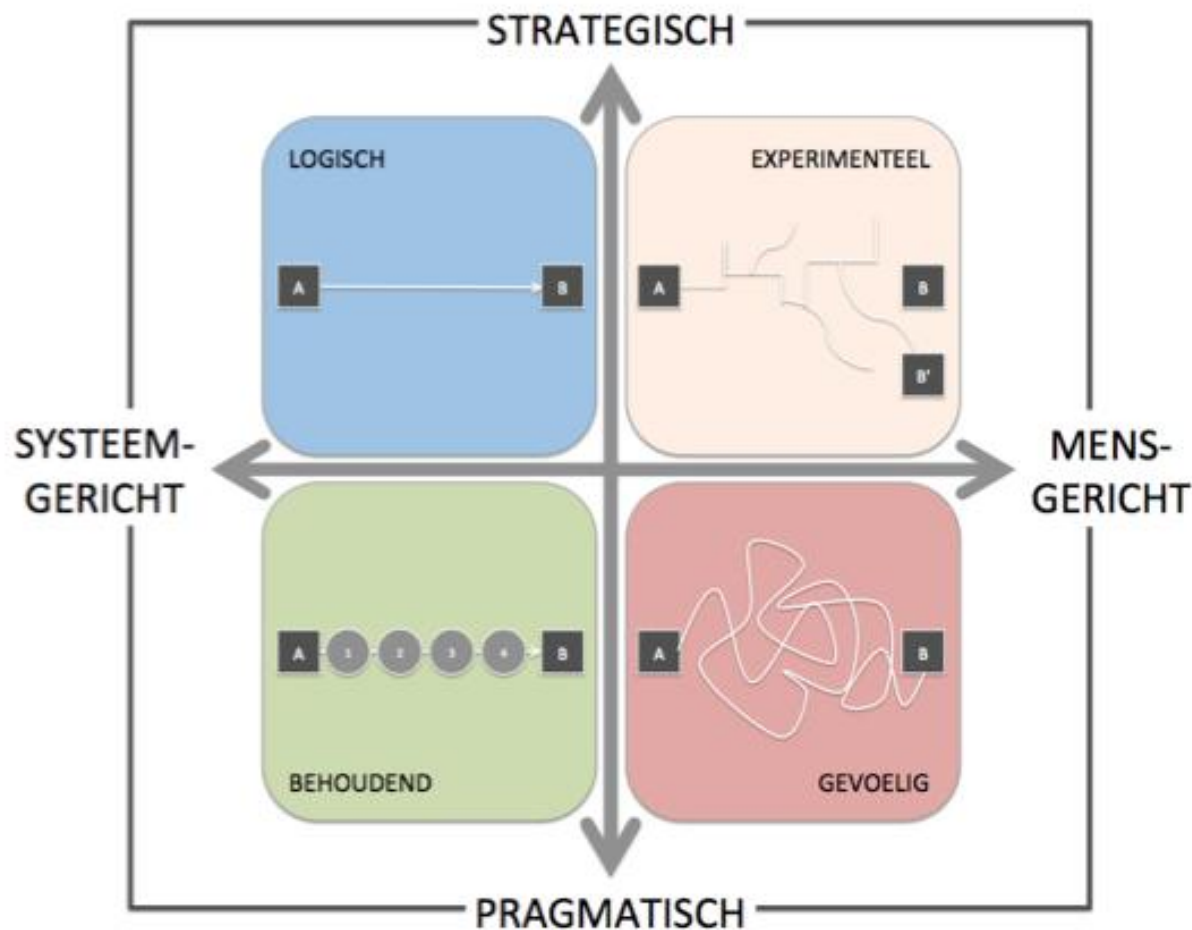

samurai@work

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

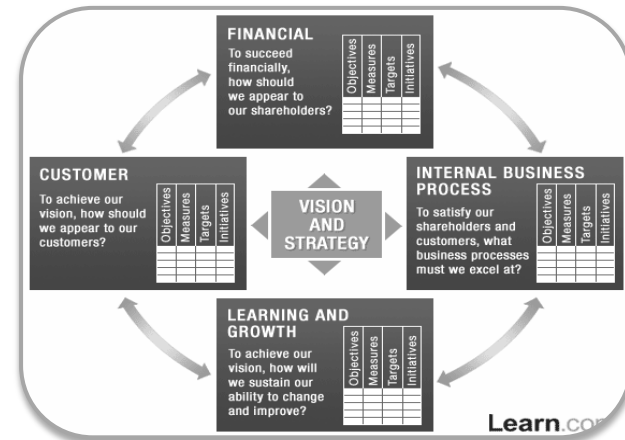
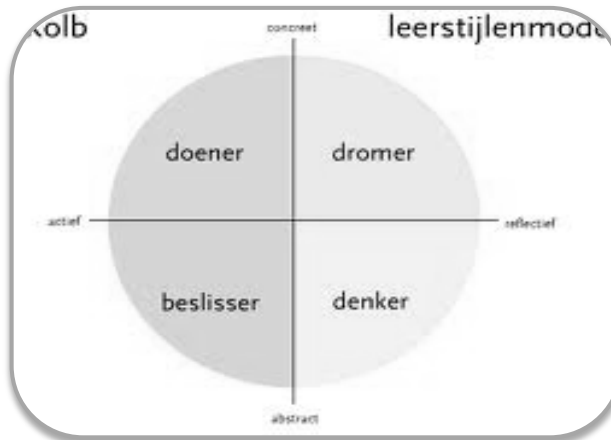
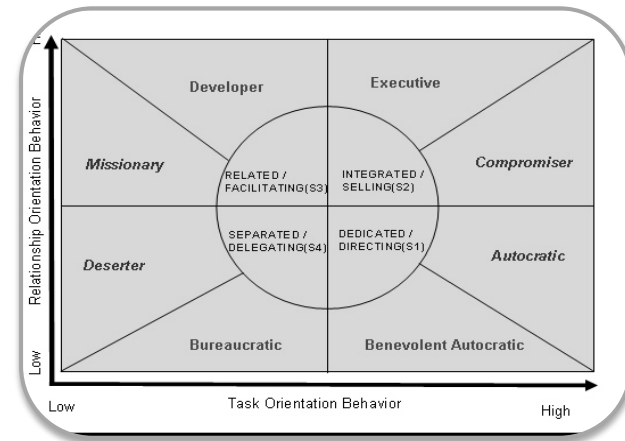
[Het moedermodel]

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

Een algemeen
verworven model

samurai@work

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

Hetzelfde model toegepast
op veiligheid

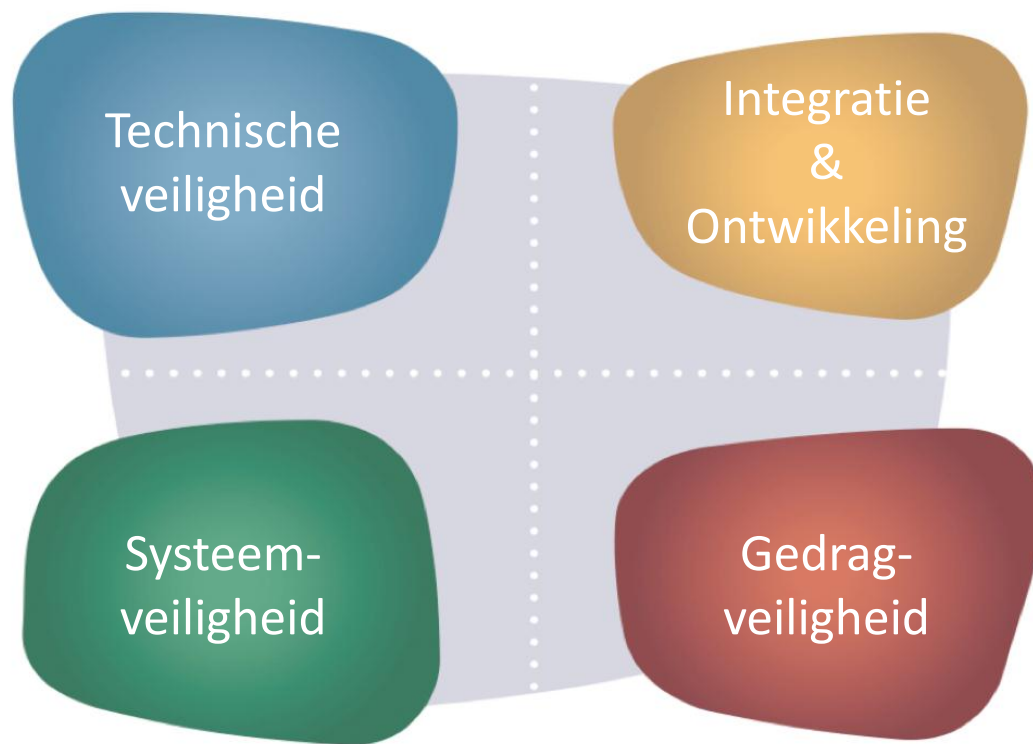

samurai@work

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

Hetzelfde model toegepast
op veiligheid

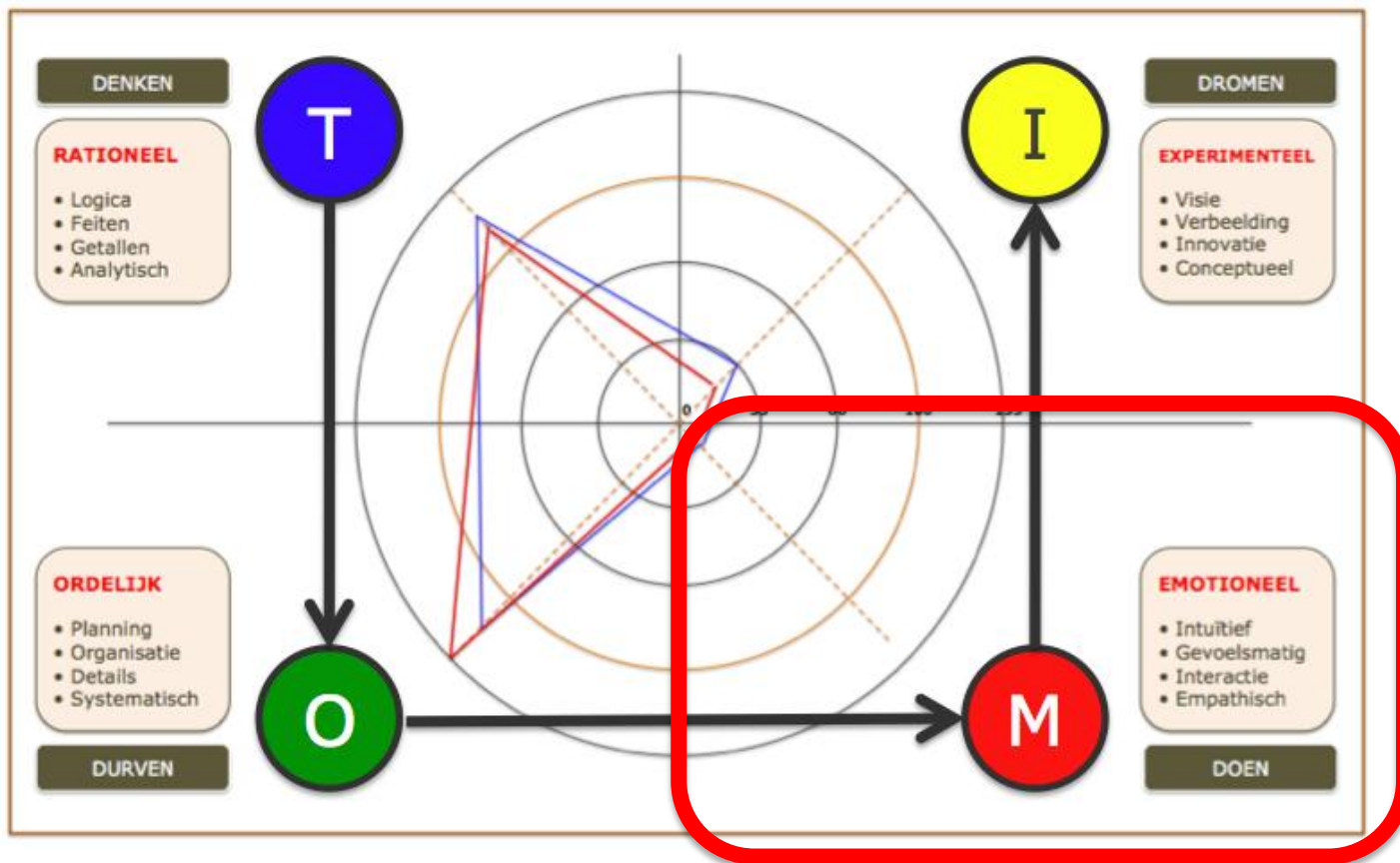

samurai@work

1. Veiligheid anders bekeken

nvvk

Veiligheidsprofiel

Verregaande consequenties op vlak van arbeidsveiligheid...

samurai@work

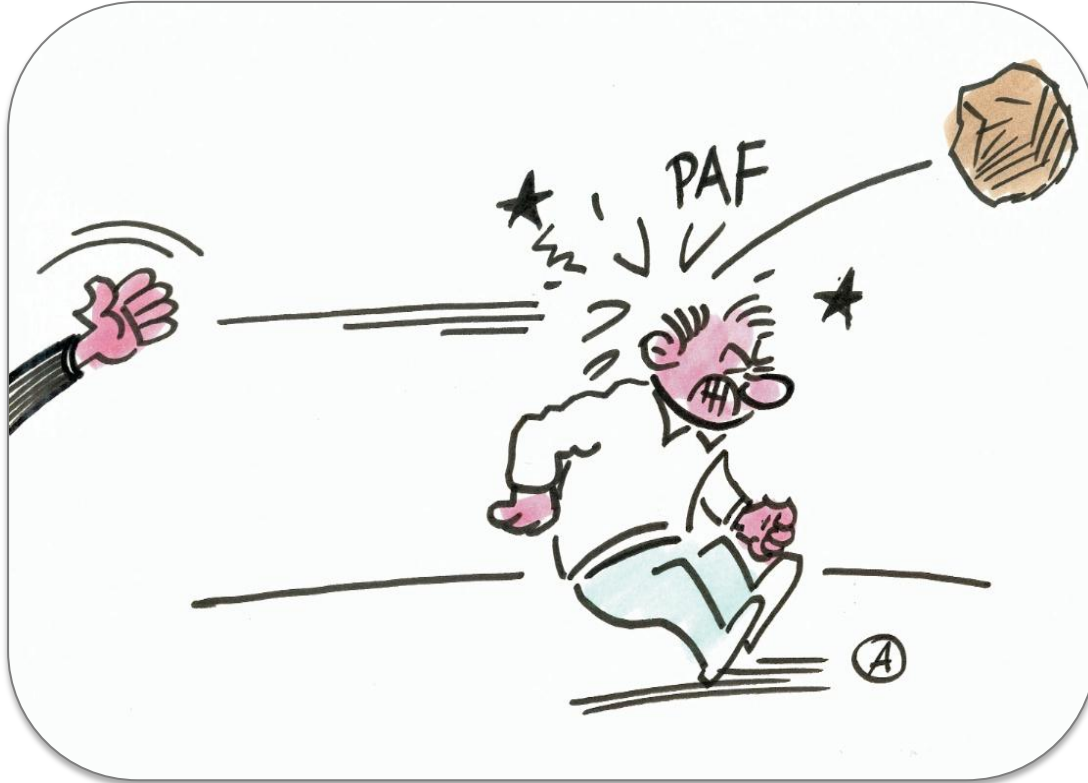
Inhoudsoverzicht

nvvk

1. Integrale Veiligheid anders bekeken
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen
 3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

2. Veiligheidsgedrag: vraagstuk van een hogere orde

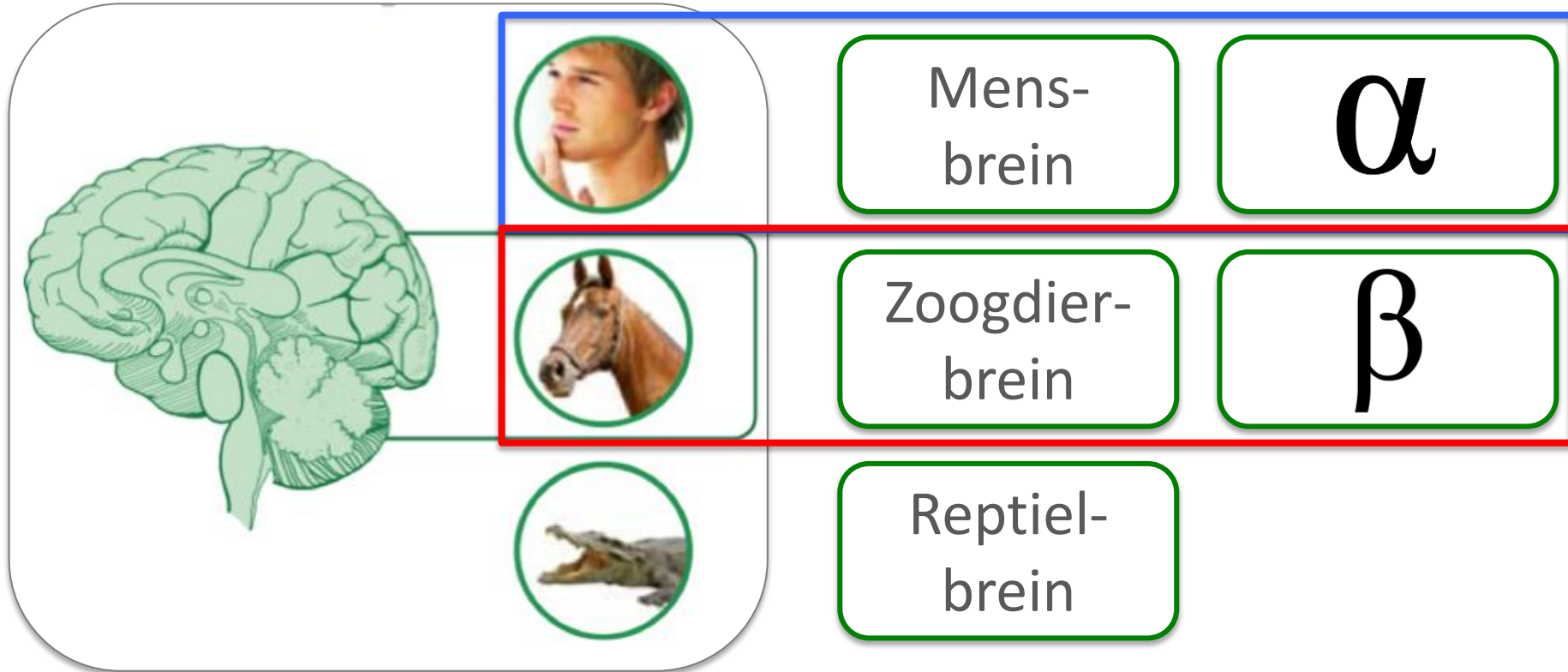
nvvk

[Veiligheids]gedrag is een ongeleid projectiel

2. Veiligheidsgedrag: vraagstuk van een hogere orde

nvvk

[Paul D. MacLean (1992)
The Triune Brain in Evolution]

2. Veiligheidsgedrag: vraagstuk van een hogere orde

nvvk

		 Kahneman	 Tiggelaar	 Mersh
	α	SYSTEEM 2	5% SYSTEEM	EXPERT
	β	SYSTEEM 1	95% SYSTEEM	IDIOOT

Dual system-theorie

1 onbewust, automatisch

Gericht op het hier en nu
Snel
Rigide
Intuïtief
Pragmatisch

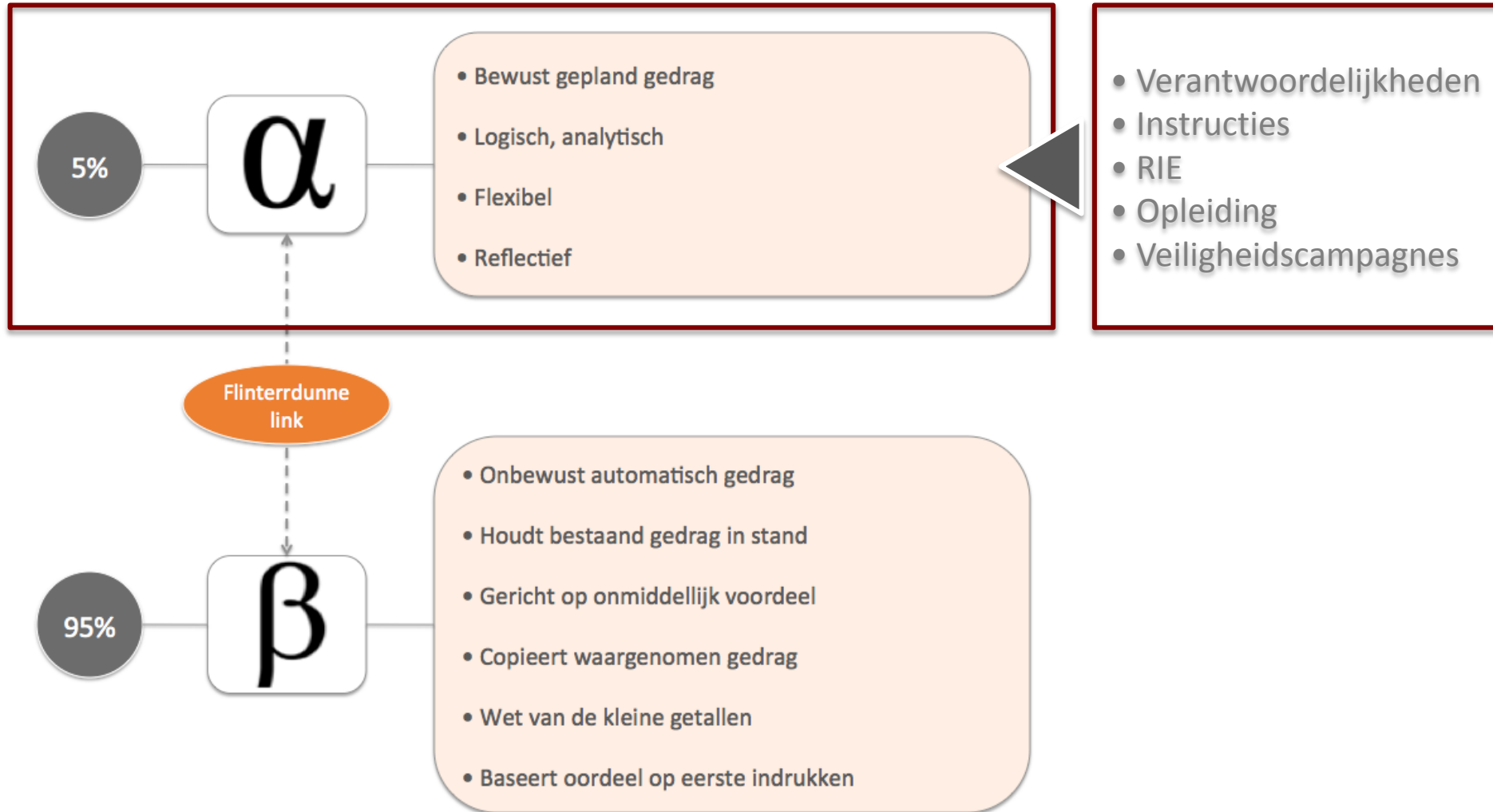
2 bewust, gecontroleerd

Gericht op de toekomst
Langzaam
Flexibel
Reflectief
Logisch

2. Veiligheidsgedrag: vraagstuk van een hogere orde

nvvk

samurai@work

Inhoudsoverzicht

nvvk

1. Integrale Veiligheid anders bekeken
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen
 3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

Quiz

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

1

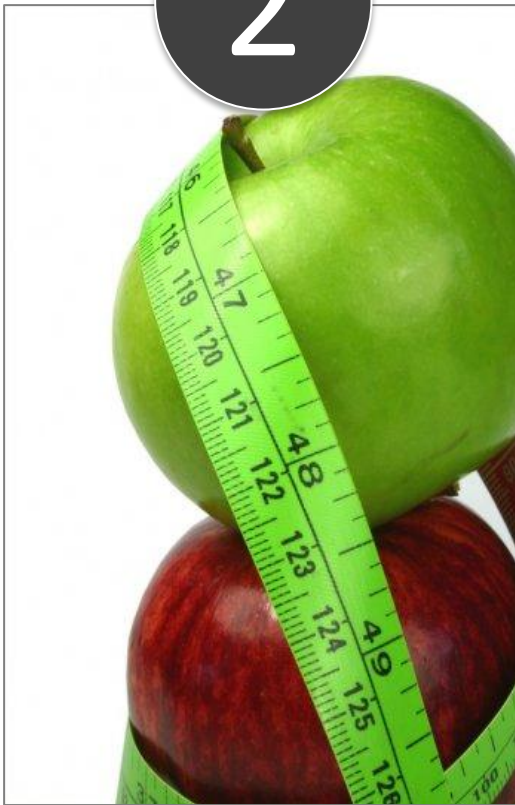
Welk percentage van de totale kosten voor gezondheidszorg in België gaat naar de behandeling van gedragsgerelateerde aandoeningen (roken, gebrek aan beweging, alcoholgebruik, voeding,...)..?

82%

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

nvvk

2

Hoe lang houdt de gemiddelde mens
een dieet vol..?

2 dagen

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

Hoeveel procent van de mensen
die stopten met roken zijn
na 6 maand hervallen in hun
oude rookgewoonte..?

78%

samurai@work

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

nvvk

GEDRAG

zwakke schakel

tussen plannen en resultaten

samurai@work

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

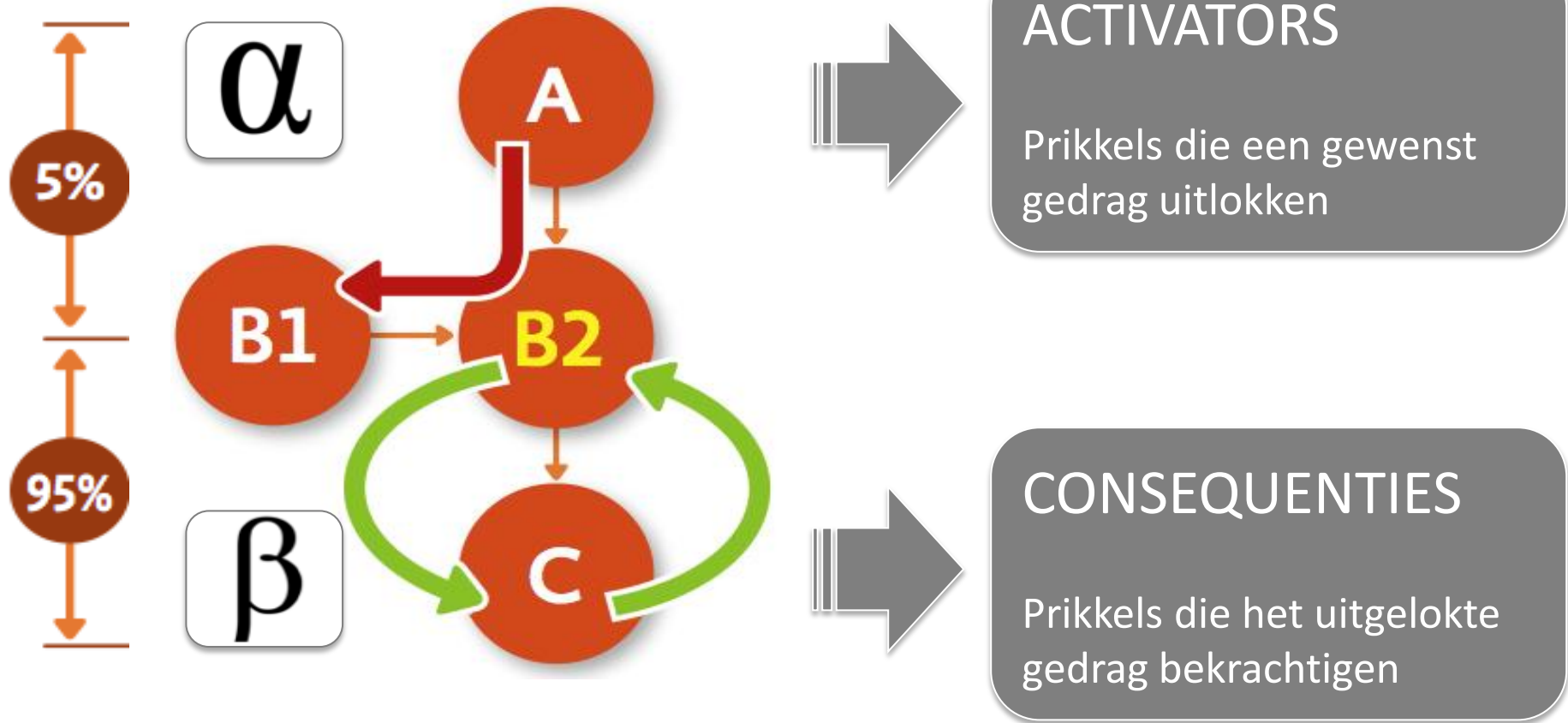
nvvk

Het ABC van gedragsverandering

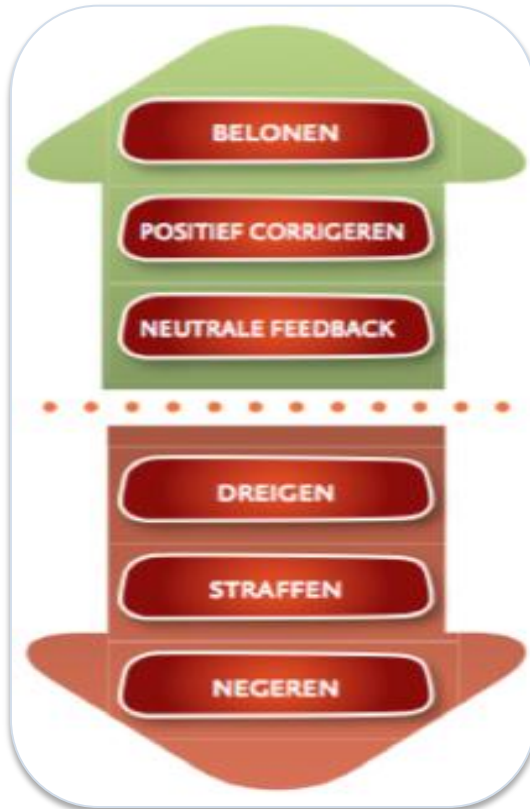
3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

nvvk

3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

nvvk

In eerste instantie

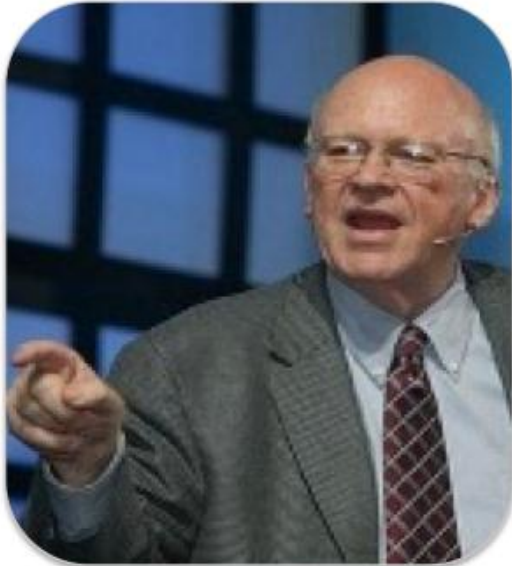
“End of line...”

samurai@work

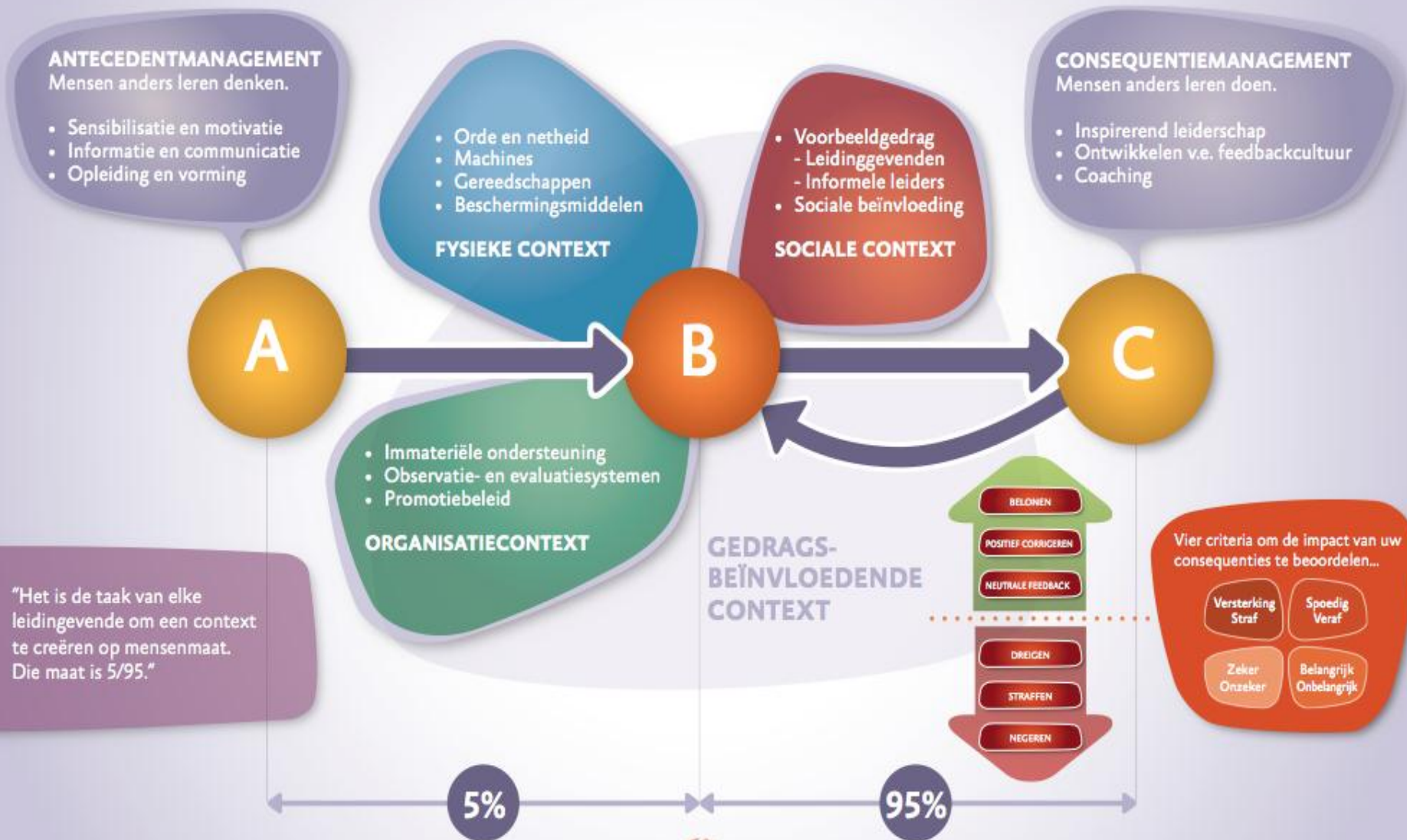
3. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling

nvvk

*Managers moeten leren mensen te
betrappen terwijl ze iets goed doen.
Ken Blanchard*

GEDRAGSVERANDERING - De Copernicaanse omwenteling

1. Integrale Veiligheid anders bekeken
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. **Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen**
 3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

[Uitgangspunt]

Menselijk gedrag laat zich niet sturen d.m.v. drukknoppen

samurai@work

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

- Stap 1 -

Zorg dat je weet wat je wilt...

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

- Een betere veiligheidsbeleving...
- Een hogere risicoaltertheid...
- Een sterker veiligheidsbewustzijn...
- Iedereen verantwoordelijk voor veiligheid...
- Verantwoord veiligheidsgedrag...

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

Intentie

Intenties leiden niet tot gedrag

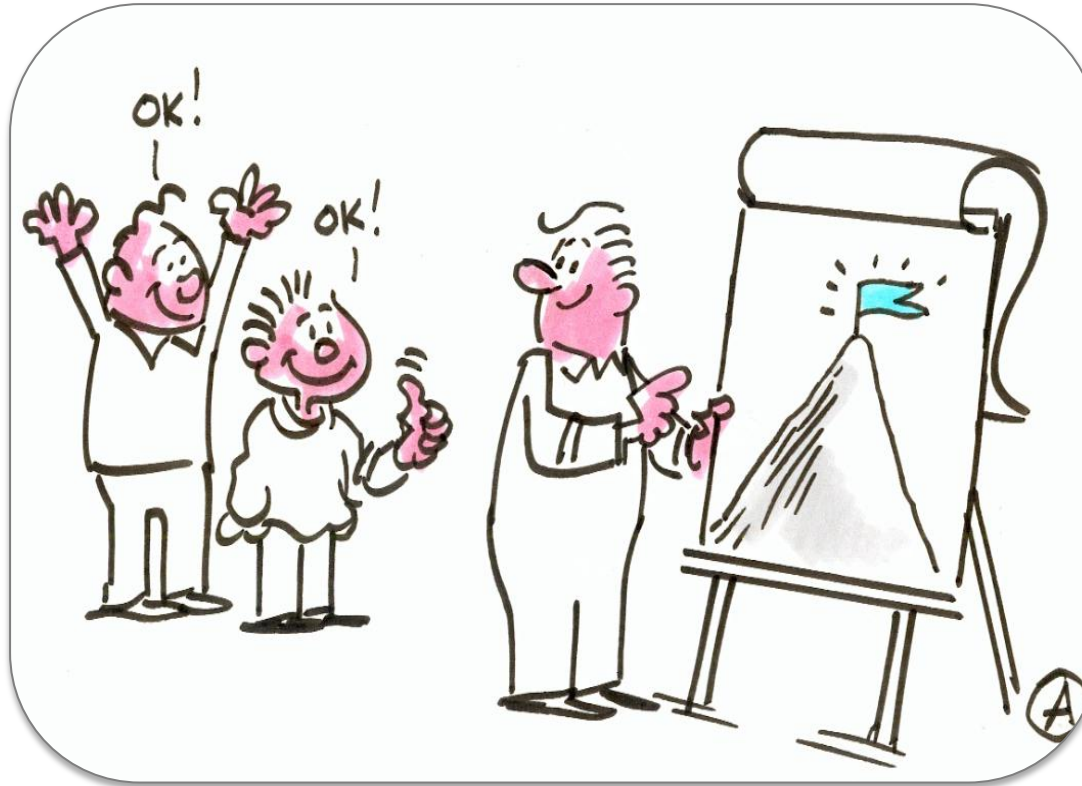

Concreet, waarneembaar gedrag

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

-stap 2-

Maak dat iedereen wil wat jij wilt...

samurai@work

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

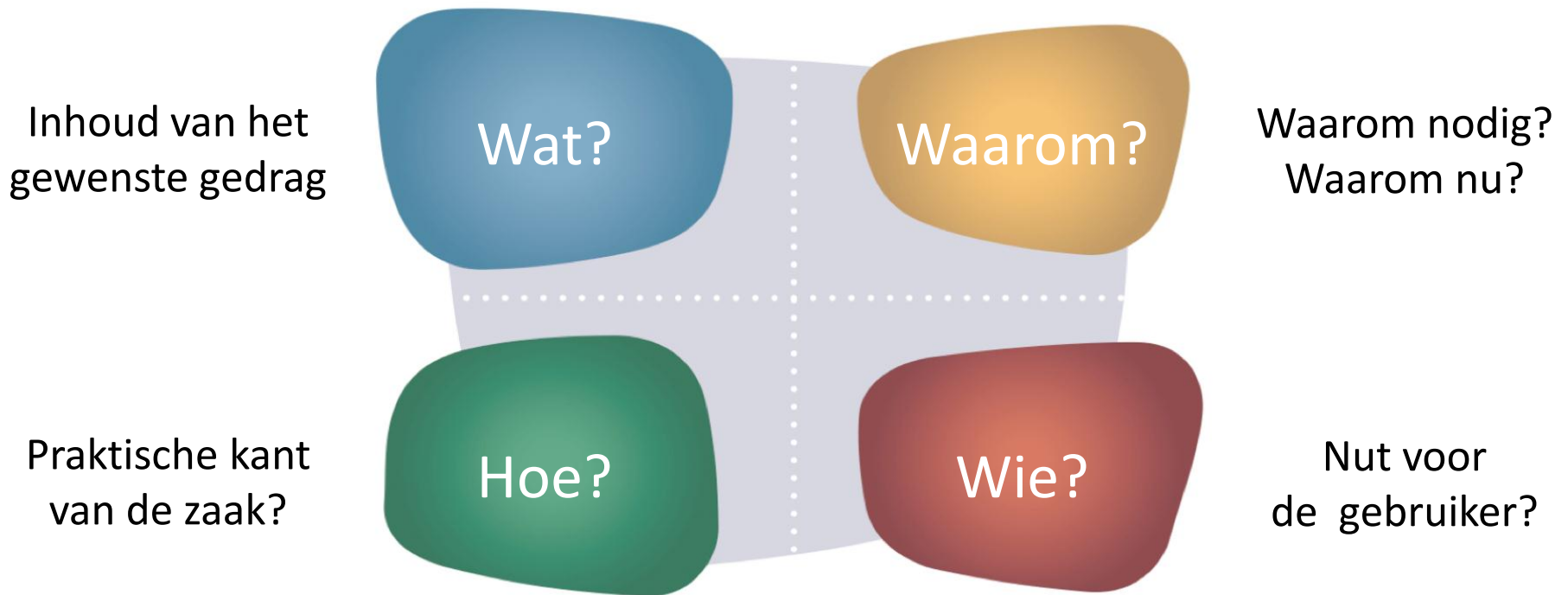
Communiceer

Sensibiliseer

Motiveer

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

samurai@work

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

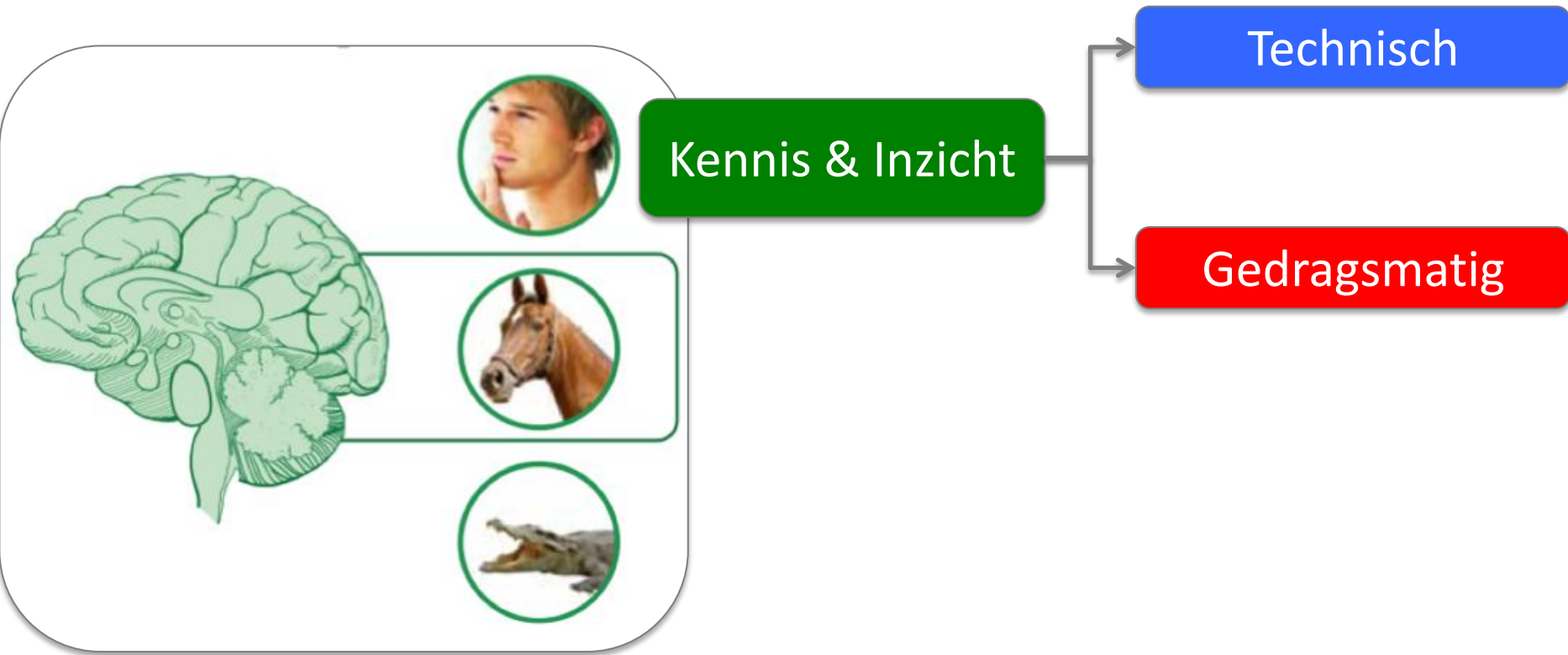
- stap 3 -

Kennis is het begin van alle wijsheid...

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

- stap 4 -

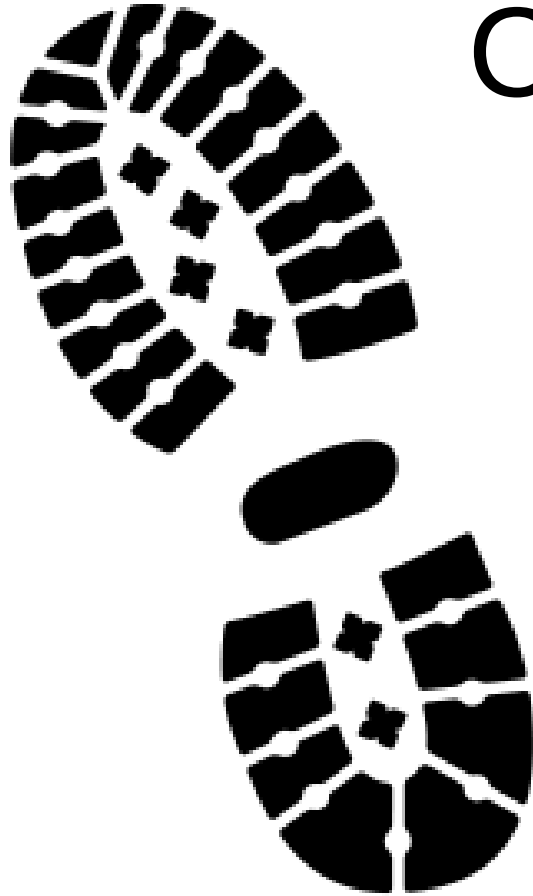

De sleutel ligt in de actie

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

Cruciale stap..!

Verstandelijk

Motorisch

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

Simulatietraining

Ervaringsleren

Coaching

Peterschap

De stap van 'kennen' naar 'kunnen'...

4. Gedragsontwikkeling: Vijf valkuilen

nvvk

- stap 5 -

Zorg voor vangrails aan beide kanten van de weg...

STRUCTURELE GEDRAGSONTWIKKELING

samurai@work

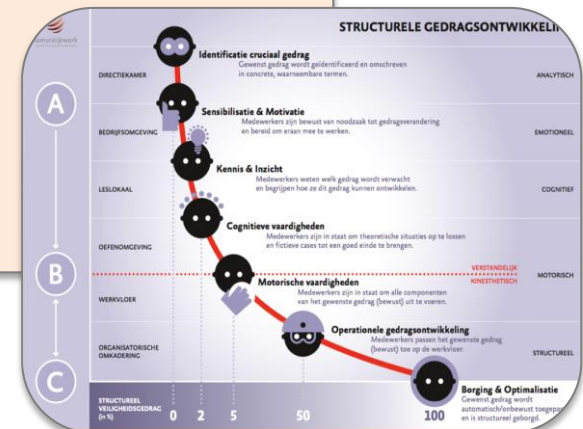
Inhoudsoverzicht

nvvk

1. Integrale Veiligheid anders bekeken
2. Veiligheidsgedrag: een vraagstuk van een hogere orde
 1. Gedragsverandering: de Copernicaanse omwenteling
 2. Gedragsontwikkeling: vijf levensgrote valkuilen
3. Onze opdracht nog eens kort samengevat

nvuk

Conclusies

- De meeste organisaties hebben een systeemgericht veiligheidsprofiel; dit profiel benadert veiligheid primair vanuit een Cartesiaanse systeemaanpak.
- De uitdaging voor deze organisaties bestaat erin om veiligheid gedragsmatig tot 'leven' te brengen
- De dualiteit tussen twee denksystemen maakt van gedrag een complex en moeilijk te managen gegeven.
- De meeste organisaties trachten gedrag te sturen door het inzetten van activators (alfasysteem). Gedragsverandering wordt echter vooral aangestuurd door gedrag positief te bekrachtigen (bètasysteem). Consequentiemanagement is dringend aan de orde.
- Gedrag ontwikkelen verloopt grofmazig in vijf stappen. Bij elke stap is een levensgrote valkuil aanwezig die het resultaat onherroepelijk kan hypothekeren.

samurai@work

nvvk

Thank you | Merci | Bedankt!

samurai@work

nvvk

SAMURAI@WORK N.V.

Rijnkaai 37

2000 Antwerpen

Tel: +32 3 205 16 90

Fax : +32 3 205 19 30

Mail: info@samuraiatwork.com

www.samuraiatwork.com

Bankrekeningnummer: KBC 418-5503331-85

Ondernemingsnummer 0421.435.997

Zetel: Binnensteenweg 160 - 2530 Boechout

HRA: 225424

RSZ 0010 / 088674586

samurai@work